

A legtöbbet idézett álmom

2013 október 10. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Amerikában a leggyakrabban idézett, s a világban talán a legismertebb – ezzel persze közhellyé is vált – amerikai mondat ötven évvel ezelőtt, 1963. augusztus 28-án hangzott el.

„I have a dream...” Van egy álmom... - kezdte el Washingtonban beszédét Martin Luther King.

A folytatás magyarra fordítva így hangzik:

„Van egy álomom: egy napon felkel majd ez a nemzet, és megéli, mit jelent valójában az, ami a hitvallásában áll: >> Számunkra ezek az igazságok nyilvánvalóak; minden ember egyenlőnek lett teremtve.<<

Van egy álomom: egy napon Georgia vörösl? dombjain a hajdani rabszolgatartók fiai le tudnka ülni a testvériség asztala mellé.

Van egy álomom: hogy egy napon még Mississippi állam is, amely ma az igazságtalanság és ez az elnyomás forrásától szenved? sivatag, a szabadság és a jog oázisává fog változni...

Van egy álomom: hogy négy kicsi gyermekem egy napon olyan nemzet tagja lesz, ahol nem a b?rszín?k, hanem jellemük alapján ítélik meg ?ket.”

A híres beszédet a washingtoni Mallon, a Lincoln-emlékm? el?tt 250-300 ezerre becsült, s korántsem csak feketékb?l álló tömeg hallgatta végig. A Washingtoni Menetelés a Munkáért és a Szabadságért elnevezés? rendezvény egyik f? szervez?je is King volt, de részt vett benne az Egyesült Államok valamennyi jelent?s, er?szakmentes polgári engedetlenséget hirdet? szervezete, célja a demonstráció volt az iskolai és munkahelyi faji diszkrimináció törvényi betiltásáért, továbbá tiltakozás a rend?ri er?szak ellen, és a polgári egyenl?séget biztosító törvények meghozatalának követelése. Az id?pont és a színhely önmagában is demonstratív volt: Abraham Lincoln száz évvel korábban, 1863. január 1-én kiadott nyilatkozatára utalt, amely az Egyesült Államokban megszüntette a rabszolgaságot.

A washingtoni békemenet közvetlen el?zménye, hogy 1963 elejére igen magasra csaptak az évtized elejét?l állandósult tiltakozási hullám. A déli államok többségében általánossá vált a csak a fehérek számára fenntartott éttermek és tömegközlekedési eszközök ül?helyeinek „elfoglalása” s az er?szakszervezetek fellépései elleni tiltakozások. Martin Luther King társaival- mindenekel?tt Fred Shuttelworthszal – leginkább forrongó városban, az alabamai Birminghamben dolgozta ki a „konfrontáció tervét”, amelynek célja a város szegregációs vezet?ségének

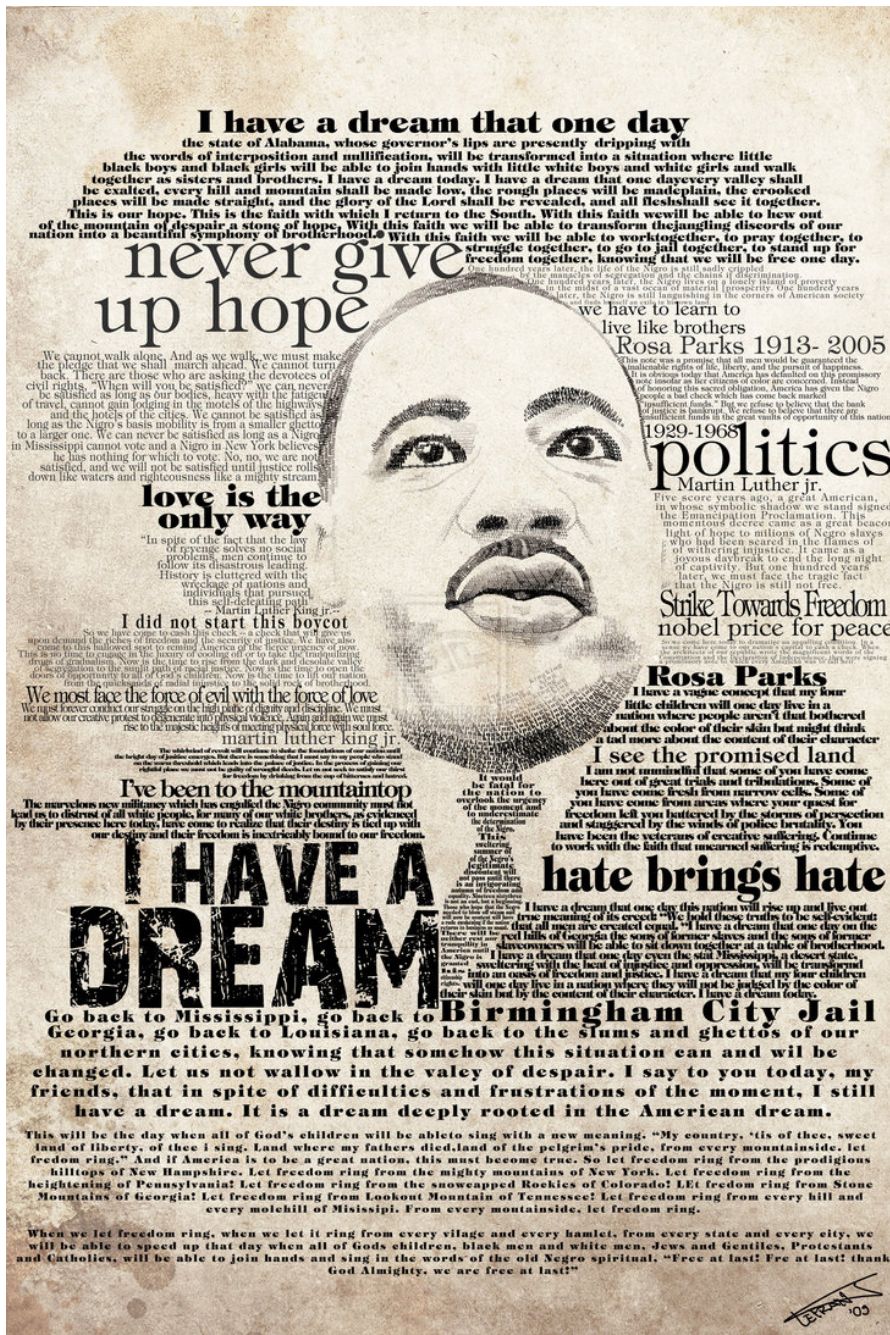
megtörése és a megkülönböztet? rendelkezések visszavonása volt. Az akció április elején kezd?dött, s a hatalom válasza brutális volt: a város rasszista seriffje tömegesen állította el? a demonstrálókat.

Május 2-án több ezer diák vonult fel a városban, több helyen ül?sztrájkba kezdtek, erre válaszul a rend?rség körülbelül ezer embert tartóztatott le. Az események híre bejárta a nemzetközi sajtót is, és egyre több helyi fehér kezdett a rasszista seriff és polgármester ellen fordulni. Miután a megmozdulások a szervez?k szándékával ellentétesen mind er?szakosabbá váltak, a szervez?k is a tüntetések befejezésére hajlottak, másrészt a városi vezetés egy része és a gazdaság több fontos szerepl?je bejelentette, hogy kész tárgyalni az integráció bevezetésér?, a fekete munkások munkakörülményeinek javításáról és az egyenl? munkabérr?l.

Válaszul több fehér széls?séges is hevesen tiltakozott a kompromisszum ellen, s a Ku-Klux-Klan tiltakozó megmozdulást szervezett: dinamitot dobtak King szállására és több feketék lakta épületre is. Ezután megint zavargások törtek ki, amelyeknek Kennedy vetett véget, mikor a városba vezényelte a szövetségi hader?t, majd 1963. június 11-én bejelentette, hogy hamarosan egy szegregációellenes törvényjavaslatot fog el?terjeszteni, amely gyökeresen megváltoztatja az amerikaiak mindennapjait.

A rendezvényt és a beszédet, amely Martin Luther Kinget a történelem legnagyobb szónokai közé emelte, hosszas és éles ellentétekkel vegyes egyeztetés el?zte meg mind a fekete szervezetek, mind Kingék és a Kennedy-kormányzat között. A polgárjogi mozgalmak mérsékelt és radikális irányzatai között már a demonstráció formáit tekintve is kibékíthetetlen ellentét volt; több mozgalom el is tiltotta tagjait a részvételt?, a másik legendás vezet?, a kés?bb ugyancsak merénylet áldozatául esett Malcolm X egyenest „washingtoni komédiának” nevezte a rendezvényt. Ke viták voltak a fekete vezet?k és a kormány képvisel?i között is: a helyzet kényessé vált.

Jhon F. Kennedy ?szintén szorgalmazta a teljes polgári jogegyenl?séget garantáló törvények létrehozását, de okkal tartott attól, hogy a konfliktusok élesedése a Kongresszusban nem sürgeti, hanem ellenkez?leg, elijeszti a törvényhozókat a faji egyenl?tlenség Rubiconjának átlépést?. A tét tehát az volt, hogy történjen már végre valami a Capitoliumban, s az a valami el?re vigye, ne pedig tovább késleltesse az ügyet. Maga a demonstráció és a beszéd ezt kompromisszumkényszert tükrözte: az er?szakmentesség mellett amúgy is elkötelezett Martin Luther King feltehet?en a legjobb arányt találta meg a kényszerít? hatású er?demonstráció és a mindenfajta gy?löletet elutasító etnikai tolerancia között.

Az álom – tragikus személyes sorsa ellenére – nagyrészt valóra vált 1964. július 2-án a meggyilkolt JFK utóda, Lyndon B. Jhonson aláírta az állampolgári jogok törvényét, egy évre rá megszületett az új választójogi törvény, amelyet követett a feketék és fehérek közötti házasság tilalmának törvényen kívül helyezése.

Martin Luther King mindezt, még megélhette. A merénylet? James Earl Ray golyója 1968. április 4-én oltotta ki életét.

BBC History Magazin

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD

A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló